

6.Kramarenko H. O. Stan finansovoho sektora Ukrainy v umovakh rynkovoї transformatsii ekonomiky / H. O. Kramarenko // Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy: zb. nauk. pr. – Sumy : UABS NBU. – 2016. – T. 14. – S. 11–18.

7.Buhel Yu. Napriamy udoskonalennia suchasnykh metodiv upravlinnia bankom / Yu. Buhel // Halytskyi ekonomichnyi visnyk. – 2016. – №2 (27). – s. 157–163.

8.Vyhovska N. H. Rozvytok metodychnykh osnov efektyvnosti vnutrishnoho finansovoho kontroliu / N. H. Vyhovska // Visnyk Sumskoho natsionalnogo ahrarnoho universytetu. – Seriya «Finansy ta kredyt». – 2014. – №1. – S. 23–31.

9.Yehorycheva S.B. Orhanizatsiia finansovoho monitorynha u bankakh. Navchalnyi posibnyk – K. – (Elektronnyi resurs). – Rezhym dostupu: <http://edu.com.ua>.

10.Klymenko A. O. Orhanizatsiino-pravovi zasady diialnosti bankiv v systemi zakhodiv protydii lehalizatsii dokhodiv, zdobutykh zlochynnym shliakhom: dys. kand. yuryd. nauk: 12.00.07 / Klymenko A.O. – K., 2016. – 220 s.

Дані про авторів

Бірюк Катерина Павлівна,

доцент економічних наук Київського національного університету технологій та дизайну

Тарасенко І.О.

студентка факультету економіки та бізнесу Групи мГФБ–1–18 Київського національного університету технологій та дизайну

e-mail katyab1557@icloud.com

Данные об авторах

Бирюк Екатерина Павловна,

доцент экономических наук Киевского националь-ного университета технологий и дизайна

Тарасенко И.А.,

студентка факультета экономики и бизнеса Группы мГФБ–1–18 Киевского национального университета технологий и дизайна

e-mail katyab1557@icloud.com

Data about the authors

Ekaterina Biryuk,

Associate Professor of Economic Sciences Kiev National University of Technology and Design

Tarasenko I.O.,

Student Faculty of Economics and Business MgFB–1–18 groups of Kiev National University of Technology and Design

e-mail katyab1557@icloud.com

ВОЛОТ О.І.,
ПОНОМАРЕНКО В.С.

Аналіз перспектив запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

Предметом дослідження є теоретичні, методичні положення та прикладні аспекти запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та їх перспективи в системі електронних розрахунків з бюджетом.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико–методичних засад впровадження та ефективного функціонування єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в податковій системі України як для суб'єктів господарювання, так і для державного сектору економіки стосовно питань справляння податків та зборів, вплив такого рахунку на розвиток системи електронних платежів в Україні.

Методи дослідження. Теоретичну та методичну основу дослідження становить нормативно–правова база законодавчих документів із питань запровадження єдиного рахунку для сплати податків, зборів та інших платежів суб'єктами господарювання під час здійснення ними підприємницької діяльності. У роботі застосовано такі наукові методи і підходи, як аналіз, індукція, логічний підхід, синтез, системний підхід, які, в свою чергу, дали можливість злагоджено представити матеріал дослідження для кращого його сприйняття.

Результати роботи. В статті представлено та проаналізовано процес запровадження і функціонування єдиного рахунку в електронній системі оподаткування. Дано визначення поняттю «єдиний рахунок» відповідно до положень аналізованих законопроектів. Здійснено аналіз потенційних

ситуацій в процесі його використання, причини та способи усунення можливих проблем.

Розглянуто черговість сплати податків, зборів й інших платежів та їх елементів через єдиний рахунок для формування податковими органами реєстру платежів в розрізі окремого платника податків. Визначено дату, з якої єдиний рахунок почне діяти в платіжному просторі України.

Обґрунтовано переваги використання єдиного рахунку і для суб'єктів господарювання, і для державних структур, і навіть, для банківських установ; з'ясовано деякі інші аспекти запровадження такого механізму справляння податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Галузь застосування результатів. Система економічних наук у розрізі галузей знань з обліку, оподаткування та аудиту, сукупність макроекономічних проблем з дослідження циркуляції електронних платежів в Україні.

Висновки. Розглянуто єдиний рахунок як основний елемент удосконаленого механізму сплати податків та зборів до відповідних бюджетів. Проаналізовано сам процес дії такого механізму, вирішення можливих проблем здійснення платежів під час його використання, необхідні умови переходу або відмови від застосування єдиного рахунку, а також вплив на подальший розвиток платіжного простору країни. Доведено, що модернізація програмного забезпечення державних податкових органів з кожним днем набуває все більшої актуальності.

Ключові слова: єдиний рахунок, електронний кабінет, податки, платники податків та зборів, механізм сплати податків, податковий борг, грошові зобов'язання, інформація, реєстр платежів з єдиного рахунку.

ВОЛОТ Е.І.,
ПОНОМАРЕНКО В.С.

Анализ перспектив введения единого счета для уплаты налогов и сборов, единого взноса на общеобязательное государственное социальное страхование

Предметом исследования являются теоретические, методические положения и прикладные аспекты внедрения единого счета для уплаты налогов и сборов, единого взноса на общеобязательное государственное социальное страхование и их перспективы в системе электронных расчетов с бюджетом.

Целью исследования является обоснование теоретико–методических основ внедрения и эффективного функционирования единого счета для уплаты налогов и сборов, единого взноса на общеобязательное государственное социальное страхование в налоговой системе Украины как для субъектов хозяйствования, так и для государственного сектора экономики по вопросам взимания налогов и сборов, влияние такого счета на развитие системы электронных платежей в Украине.

Методы исследования. Теоретическую и методическую основу исследования составляет нормативно–правовая база законодательных документов по вопросам введения единого счета для уплаты налогов, сборов и других платежей субъектами хозяйствования при осуществлении ими предпринимательской деятельности. В работе применены следующие научные методы и подходы, как анализ, индукция, логический подход, синтез, системный подход, которые, в свою очередь, дали возможность слаженно представить материал исследования для лучшего его восприятия.

Результаты работы. В статье представлены и проанализированы процесс внедрения и функционирования единого счета в электронной системе налогообложения. Дано определение понятию «единый счет» в соответствии с положениями рассматриваемых законопроектов. Осуществлен анализ потенциальных ситуаций в процессе его использования, причины и способы устранения возможных проблем.

Рассмотрены очередность уплаты налогов, сборов и других платежей и их элементов через единый счет для формирования налоговыми органами реестра платежей в разрезе отдельного налогоплательщика. Определена дата, с которой единый счет начнет действовать в платежном пространстве Украины.

Обоснованы преимущества использования единого счета и для субъектов хозяйствования, и для государственных структур, а также для банковских учреждений; выяснено некоторые другие аспекты внедрения такого механизма взимания налогов и сборов, единого взноса на общеобязательное государственное социальное страхование.

Область применения результатов. Система экономических наук в разрезе областей знаний с учета, налогообложения и аудита, совокупность макроэкономических проблем по исследованию циркуляции электронных платежей в Украине.

Выводы. Рассмотрено единый счет как основной элемент усовершенствованного механизма уплаты налогов и сборов в соответствующие бюджеты. Проанализировано сам процесс действия такого механизма, решения возможных проблем осуществления платежей в его использовании, необходимые условия перехода или отказа от применения единого счета, а также влияние на дальнейшее развитие платежного пространства страны. Доказано, что модернизация программного обеспечения государственных налоговых органов с каждым днем приобретает все большую актуальность.

Ключевые слова: единый счет, электронный кабинет, налоги, плательщики налогов и сборов, механизм уплаты налогов, налоговый долг, денежные обязательства, информация, реестр платежей с единого счета.

VOLOT O.I.,
PONOMARENKO V.S.

Analysis of the prospects of introducing a single account for taxes and fees, a single contribution to compulsory state social insurance

The subject of research is theoretical, methodological provisions and applied aspects of introduction of a single account for payment of taxes and fees, a single contribution to obligatory state social insurance and their prospects in the system of electronic payments with the budget.

The purpose of research is to substantiate the theoretical and methodological foundations of the introduction and effective functioning of a single account for payment of taxes and fees, a single contribution to compulsory state social insurance in the tax system of Ukraine for both economic entities and the public sector of the economy with respect to tax issues and fees, the impact of such an account on the development of the electronic payment system in Ukraine.

Research methods. The theoretical and methodological basis of research is the legal framework of legislative documents on the introduction of a single account for the payment of taxes, fees and other payments by economic entities in the course of their business activity. The paper uses such scientific methods and approaches as analysis, induction, logical approach, synthesis, systematic approach, which, in turn, made it possible to present the research material in a coherent way to better understand it.

Results of work. The article presents and analyzes the process of introduction and functioning of a single account in the electronic tax system. The concept of «single account» is defined in accordance with the provisions of the analyzed bills. The analysis of potential situations in the process of its use, the causes and ways of eliminating possible problems.

The order of payment of taxes, fees and other payments and their elements through a single account is considered for formation by the tax authorities of the register of payments by individual taxpayer. The date from which the single account will start operating in the payment space of Ukraine is determined.

The benefits of using a single account for both business entities, government agencies and even banking institutions are substantiated; some other aspects of the introduction of such a tax and levy mechanism, the sole contribution to compulsory state social insurance, have been clarified.

Application area of results. System of economic sciences in terms of branches of knowledge in accounting, taxation and audit, a set of macroeconomic problems for the study of electronic payments circulation in Ukraine.

Conclusions. *The single account is considered as the main element of the improved mechanism of payment of taxes and fees to the respective budgets. The process of operation of such mechanism, the solution of possible problems of making payments during its use, the necessary conditions for transition or refusal to use a single account, as well as the impact on the further development of the payment space of the country are analyzed. It is proved that the modernization of the software of state tax authorities is becoming more and more urgent every day.*

Key words: *single account, e-cabinet, taxes, taxpayers and fees, tax payment mechanism, tax debt, monetary obligations, information, register of single account payments.*

*«Найпростіший спосіб створити чудовий продукт – зробити щось таке, чим би ви самі хотіли користуватися».
Джейсон Фрайд, Девід Гайнемайєр Генсон*

Постановка проблеми. Актуальним сьогодні є процес зростання та пришвидшення циркуляції електронних розрахунків в платіжному банківському просторі України. Так, податкові контролюючі органи виконавчої влади запроваджують на практиці нові механізми нарахування та сплати як загальнодержавних, так і місцевих податків та зборів через електронні кабінети їх платників, зареєстровані на офіційних веб-сайтах відповідних органів. Модернізується і законодавча база, розглядаються та затверджуються законопроекти, пов'язані із вирішенням питань в даній сфері. Тут і постає необхідність дослідження проблем стосовно справляння податків та інших платежів за допомогою електронних розрахунків.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. На сьогодні в середовищі наукових праць існує велика кількість робіт, присвячених проблематиці електронного справляння податків, зборів та інших платежів в Україні. Дослідженнями даного питання займалися такі науковці, як Артем'єва (Бідюк) О.О., Горковенко І.В., Івахненко С.В., Кузьмінський Ю.А., Крушельницька Т.А., Огійчук М.Ф., Осмятченко В.О., Очеретко Л.М., Сколотій І.В. та інші. Однак, ще глибшого дослідження потребують законопроекти, які розглядаються та затверджуються, спричиняючи нові поштовхи для розвитку як податкової системи України, так і державної економіки загалом.

Метою статті є аналіз перспектив запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що окреслюють подальший розвиток платіжного простору в Україні.

Виклад основного матеріалу. Станом на 4 жовтня 2019 року урядом України прийняті такі взаємопов'язані проекти законів, як проект ЗУ «Про внесення змін до деяких законів

України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 29 серпня 2019 року № 1049 (далі – законопроект № 1049) та проект ЗУ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 29 серпня 2019 року № 1051 (далі – законопроект № 1051) [3–8]. Вони обидва регламентують модернізацію механізму сплати податків, зборів й інших платежів, а також усувають невідповідності щодо таких нововведень в інших нормативно-правових документах України. Отже, ознайомимось зі змістом законопроектів за № 1049 та за № 1051, а саме: дамо визначення поняття «єдиний рахунок», виділимо особливості його функціонування в майбутньому, термін, з якого він почне діяти та позитивні сторони впровадження такого рахунку.

По-перше, з'ясуємо, що являє собою єдиний рахунок для юридичних та фізичних осіб, як платників податків. Єдиний рахунок – це рахунок, відкритий в центральному органі виконавчої влади, котрий реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, для центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, який може використовуватися платником податків з метою сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків та зборів, передбачених ПКУ, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – ЄСВ) та інших платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи (п. 5 ч. 1 законопроекту № 1051) [4]. Дане визначення постане в абзаці першому пункті 351.1 нової статті

Податкового кодексу 351 відповідно до законопроекту № 1051, при цьому зазначається, що єдиний рахунок не можна буде використовувати для сплати:

- грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податку на додану вартість;
- акцизного податку з реалізації пального та спирту етилового;
- чистого прибутку (доходу) до бюджету державними та комунальними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями [4,7].

Повідомлення про використання або про відмову від використання єдиного рахунку повинно подаватися платником податків в електронній формі через електронний кабінет, до того ж, така можливість буде надаватися тільки один раз протягом календарного року [4]. Так, наприклад, при надсиланні повідомлення щодо використання єдиного рахунку, платник може почати здійснювати розрахунки через нього лише з дня, наступного за днем подання такого повідомлення [4,7]. А у разі відмови від єдиного рахунку – його використання припиняється починаючи з першого числа місяця наступного календарного року, тобто з 1 січня [4,7].

Таким чином, єдиний рахунок стане ефективним елементом механізму сплати податків, зборів й інших платежів, за допомогою якого можна буде здійснювати розрахунки щодо податку на прибуток підприємств, податку на доходи фізичних осіб, ЄСВ, єдиного податку, рентної плати, й звісно ж, податкового боргу, що виник стосовно них. До того ж, це стане причиною і спрощення ведення облікових операцій як для суб'єктів господарювання й державних структур, так і для банків, клієнтами яких вони є. Слід також звернути увагу на те, що у разі початку використання єдиного рахунку платник податків зобов'язаний здійснювати сплату грошових зобов'язань, податкового боргу з відповідних податків і зборів, інших платежів через нього, а якщо трапляється інакше, то суми перерахованих коштів на інші рахунки вважатимуться помилково сплаченими грошовими зобов'язаннями [4].

По-друге, визначимо особливості функціонування єдиного рахунку в платіжному просторі України. Так, згідно із новим абз. 1 п. 351.4 ст. 351 ПКУ: «Для перерахування коштів, що надходять на єдиний рахунок, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податко-

ву політику, щоденно, крім вихідних, святкових та неробочих днів, формує, підписує та надсилає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів зведений реєстр платежів з єдиного рахунку із зазначенням платіжних реквізитів отримувачів коштів та іншої інформації відповідно до законодавства» [4].

Тут також відмітимо, що відносно кожного окремого платника податків формується і відповідний реєстр платежів з єдиного рахунку, при складанні якого уповноважені контролюючі органи керуються:

- податковою інформацією, що міститься в поданих платником податків розрахункових документах для зарахування коштів на єдиний рахунок;
- податковою інформацією, що міститься в поданих платником податків податкових деклараціях (розрахунках), за якими настав строк сплати податкових зобов'язань відповідно до положень ПКУ, з урахуванням даних поданих уточнюючих декларацій (розрахунків);
- відомостями, що містяться в поданих платниками звітах з єдиного внеску, за якими настав строк сплати зобов'язань відповідно до положень Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
- іншою податковою інформацією відповідно до положень ПКУ [2,4].

До того ж, реєстр платежів в розрізі окремого платника податків формується у межах коштів, сплачених на єдиний рахунок, та з урахуванням наявних у такого платника сум помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань з дотриманням визначеної законопроектом № 1051 черговості сплати (табл. 1) [4].

Тепер дізнаємося, яким чином встановлюються одержувачі, здійснених розрахунків. Так, відповідно до п. 5 ч. І законопроекту № 1051 з метою визначення одержувачів платежів з коштів, що надходять на єдиний рахунок, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, використовує:

- інформацію про одержувача платежу, зазначену платником податків у відповідному розрахунковому документі на зарахування коштів на єдиний рахунок (якщо одержувачів декілька, то також враховується інформація про розподіл коштів між ними, у разі її зазначення);

Таблиця 1. Черговість сплати податків, зборів й інших платежів та їх елементів через єдиний рахунок *

Черговість	Податки, збори й інші платежі та їх елементи
У першу чергу	недоїмка з єдиного внеску
У другу чергу	податковий борг у межах відповідного податку або збору, заборгованості з інших платежів згідно з черговістю його виникнення
У третю чергу	грошові зобов'язання, визначені на підставі податкових повідомлень–рішень (у хронологічному порядку надходження розрахункових документів на зарахування коштів на єдиний рахунок, якщо такі розрахункові документи містять інформацію про дату та номер відповідного податкового повідомлення–рішення)
У четверту чергу	визначені платником податку (податковим агентом) грошові зобов'язання із загальнодержавних податків та зборів, місцевих податків, єдиного внеску (у хронологічному порядку надходження розрахункових документів на зарахування коштів на єдиний рахунок, якщо такі розрахункові документи містять інформацію про призначення відповідного платежу та його одержувача)
У п'яту чергу	грошові зобов'язання із загальнодержавних податків та зборів (у хронологічному порядку надходження податкових декларацій (розрахунків) у сумі податкових зобов'язань відповідного податкового періоду, з урахуванням строків сплати)
У шосту чергу	грошові зобов'язання з місцевих податків (у хронологічному порядку надходження податкових декларацій (розрахунків) у сумі податкових зобов'язань відповідного податкового періоду, з урахуванням строків сплати)
У сьому чергу	інші платежі, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи (у хронологічному порядку надходження розрахункових документів на зарахування коштів на єдиний рахунок, якщо такі розрахункові документи містять інформацію про призначення відповідного платежу та його одержувача)

* Джерело: класифіковано авторами на основі [4,7].

• інформацію про одержувача платежу, зазначену платником податків у декларації (розрахунку, звіті з єдиного внеску) з відповідного платежу з коштів, що надходять на єдиний рахунок, з урахуванням даних останньої уточнюючої декларації (розрахунку, звіту з єдиного внеску) (якщо одержувачів декілька, враховується пріоритетність розподілу коштів, визначена платником податків у такій податковій декларації (розрахунку, звіті з єдиного внеску)) [4].

Може трапитися й таке, що при аналізі зазначеної інформації будуть виявлені неточності або помилки, які не даватимуть можливості визначити належність платежу відповідному одержувачу, тоді сума, відображена в ньому, (або її частина) не включатиметься до Реєстру платежів з єдиного рахунку в розрізі окремого платника та вважатиметься помилково сплаченими грошовими зобов'язаннями [4]. Однак не варто хвилюватися, адже сервіс єдиного рахунку передбачає в даній ситуації надсилання повідомлення про виявленні помилки чи розбіжності в електронний кабінет зазначеного платника, який при цьому має право або за допомогою нього визначити напрям використання суми помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань та пені, або повернути ці кошти у порядку, визначеному ст. 43 ПКУ [1,4].

Казначейство, після отримання від Державної податкової служби реєстрів, розподіляє кошти платників податків між бюджетами та державними цільовими фондами, а платники, в свою чергу, можуть ознайомитися зі сформованими за ними реєстрами в електронному кабінеті [4,7]. Так, законопроект № 1051, запроваджуючи єдиний рахунок, удосконалює механізм сплати податків, зборів й інших платежів, встановлює процедуру формування та опрацювання даних як зведеного реєстру платежів з єдиного рахунку, так і реєстрів платежів в розрізі окремого платника, чим, відповідно, розширює відповідальність органів виконавчої влади в сфері оподаткування.

По-третє, окреслимо найсуттєвіші переваги застосування єдиного рахунку і термін його введення. Завдяки впровадженню в український платіжний простір єдиного рахунку для сплати грошових зобов'язань та/або податкового боргу з податків і зборів, ЕСВ та інших платежів відбудеться: спрощення сплати платниками податкових платежів; зменшення кількості помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань платником; підвищення рівня відкритості, прозорості та довіри платників податків до державних органів [5,6,8,9].

Зазначимо, що згідно із прикінцевими та перехідними положеннями обох аналізованих за-

конопроектів (№ 1049 і № 1051) вони наберуть чинності як Закони України з 1 січня 2021 року (окрім деяких пунктів, які ввійдуть в дію з дня, наступного за днем їх опублікування) [3,4].

До того ж, у Пояснювальних записках до досліджуваних законопроектів визначено, що:

- їх прийняття сприятиме спрощенню ведення бізнесу, налагодженню партнерських відносин між бізнесом та контролюючими органами;
- впровадження їх норм не потребуватиме розробки нових нормативно-правових актів;
- реалізація положень законопроекту № 1051 не передбачає фінансових витрат з боку суб'єктів господарювання;
- прийняття законопроекту № 1049 не потребує витрат з державного бюджету;
- обидва проекти вносять зміни щодо відносин платників з державою в частині розрахунків з бюджетами [5,6].

Як бачимо, створення нових правових документів в законодавчій базі не передбачається, однак існуючі нормативно-правові акти зазнають певних змін шляхом внесення в них нових положень, статей, пунктів і підпунктів, а також шляхом доповнення і оновлення їхнього змісту [3]. Згідно із законопроектом № 1049 до таких законодавчих актів України відносяться:

- Кримінальний процесуальний кодекс України;
- Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
- Закон України «Про виконавче провадження»;
- Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» [3].

Отже, з 1 січня 2021 року почне функціонувати єдиний рахунок, як наслідок, ввійде в дію новий механізм сплати податків, який не тільки дозволить заощадити час, що в бізнесі еквівалентний грошам, але й зробить зручнішим і зрозумілішим оформлення розрахункових документів працівниками банківських установ та заповнення потрібних реквізитів самими платниками, що, в свою чергу, знизить кількість помилкових зарахувань та пов'язаних із цим розслідувань.

Висновки

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що ухвалення Верховною Радою 4 жовтня 2019 ро-

ку законопроектів «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 29 серпня 2019 року № 1049 та «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 29 серпня 2019 року № 1051 окреслило перспективи розвитку українського платіжного простору, економію часу відносно введення даних в розрахункові документи, їх оформлення й опрацювання, надало можливість спростити й пришвидшити ведення обліку стосовно платежів, а також мінімізувати допущення помилок при заповненні первинної документації, забезпечило не тільки оновлення механізму стягування податків, зборів та інших платежів відповідно до чинного законодавства, але й не оминувало підвищення рівня прозорості через реєстр платежів з єдиного рахунку в розрізі кожного окремого платника, котрий в будь-який момент зможе ознайомитися з наявною в цьому реєстрі інформацією, і загалом, – дало поштовх до подальшої модернізації системи електронних платежів в Україні. Таким чином, єдиний рахунок стане елементом ефективного ведення підприємницької діяльності суб'єктів господарювання в сфері сплати відповідних податків та зборів, і при цьому, що поширює «невикривлену» інформацію з метою її аналізу і раціонального застосування при прийнятті зважених рішень як платниками таких податків, так і державними структурами.

Список використаних джерел

1. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 року № 2755–VI у редакції від 20.10.2019 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 року № 2464–VI у редакції від 09.08.2019 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 29.08.2019 року № 1049 у редакції від 03.10.2019 року [Електронний ресурс]. – Ре-

жим доступу: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66274.

4. Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 29.08.2019 року № 1051 у редакції від 03.10.2019 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66281.

5. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 29.08.2019 року № 1049 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66274.

6. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 29.08.2019 року № 1051 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66281.

7. Верховна Рада запровадила єдиний рахунок для сплати податків з 1 січня 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mof.gov.ua/uk/news/verkhovna_rada_zaprovadila_iedinii_rakhunok_dlia_splati_podatkiv_z_1_sichnia_2021_roku–1838.

8. Ухвалено Закон «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.gov.ua/news/Novyny/182351.html>.

9. Міністерство фінансів оприлюднило проект закону щодо запровадження єдиного рахунку для сплати податків і зборів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://if.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-298814.html>.

References

1. Podatkovyj Kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 roku № 2755–VI u redaktsii vid 20.10.2019 roku [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

2. Zakon Ukrainy «Pro zbir ta oblik yedynoho vnesku na zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia» vid 08.07.2010 roku № 2464–VI u redaktsii vid

09.08.2019 roku [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

3. Proekt Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo zaprovadzhennia yedynoho rakhunku dlia splaty podatkov i zboriv, yedynoho vnesku na zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia» vid 29.08.2019 roku № 1049 u redaktsii vid 03.10.2019 roku [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66274.

4. Proekt Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo zaprovadzhennia yedynoho rakhunku dlia splaty podatkov i zboriv, yedynoho vnesku na zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia» vid 29.08.2019 roku № 1051 u redaktsii vid 03.10.2019 roku [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66281.

5. Poiasniuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo zaprovadzhennia yedynoho rakhunku dlia splaty podatkov i zboriv, yedynoho vnesku na zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia» vid 29.08.2019 roku № 1049 [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66274.

6. Poiasniuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo zaprovadzhennia yedynoho rakhunku dlia splaty podatkov i zboriv, yedynoho vnesku na zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia» vid 29.08.2019 roku № 1051 [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66281.

7. Verkhovna Rada zaprovadyla yedynyi rakhunok dlia splaty podatkov z 1 sichnia 2021 roku [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: https://mof.gov.ua/uk/news/verkhovna_rada_zaprovadila_iedinii_rakhunok_dlia_splati_podatkiv_z_1_sichnia_2021_roku–1838.

8. Ukhvaleno Zakon «Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo zaprovadzhennia yedynoho rakhunku dlia splaty podatkov i zboriv, yedynoho vnesku na zahalnooboviazkove derzhavne sotsialne strakhuvannia» [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: <https://rada.gov.ua/news/Novyny/182351.html>.

9. Ministerstvo finansiv opriyudnylo proekt zakonu shchodo zaprovadzhennia yedynoho rakhunku dlia splaty podatkov i zboriv [Elektronnyi resurs]. – Rezhy m dostupu: <http://if.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/print-298814.html>.

Дані про авторів

Волот Олена Ігорівна,

доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Чернігівський національний технологічний університет, к.е.н., доцент

e-mail: e_volot@ukr.net

Пономаренко Владислава Сергіївна,

студент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, Чернігівський національний технологічний університет

e-mail: potestatemgloria@gmail.com

Данные об авторах

Волот Елена Игоревна,

доцент кафедры бухгалтерского учета, налогообложения и аудита, Черниговский национальный технологический университет, к.э.н., доцент

e-mail: e_volot@ukr.net

Пономаренко Владислава Сергеевна,

студент кафедры бухгалтерского учета, налогообложения и аудита, Черниговский национальный технологический университет

e-mail: potestatemgloria@gmail.com

Data about the authors

Volot Olena,

Associate Professor, Department of Accounting, Taxation and Auditing, Chernihiv National University of Technology, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

e-mail: e_volot@ukr.net

Ponomarenko Vladyslava,

Student of the Department of Accounting, Taxation and Auditing, Chernihiv National University of Technology

e-mail: potestatemgloria@gmail.com

УДК: 336.27

ГАНЦЯК М.О.

Державний борг і кредит: особливості прояву макроекономічних ефектів

Актуальність теми дослідження. Актуальність теми дослідження полягає у необхідності систематизації теоретичних засад державного боргу та кредиту, що лежить в основі вивчення практичних аспектів та являє собою початковий етап дослідження даної проблематики. Виокремлення макроекономічних ефектів дозволить виявити основні негативні наслідки, які приносять надмірне збільшення розмірів державного боргу.

Постановка проблеми. Проблеми невідповідності доходів та видатків часто супроводжують бюджетний процес. При цьому меншими за обсягами зазвичай доходи, особливо коли мова йде про бюджет певної країни. Теоретична складова, що полягає у вивченні основних сутнісних характеристик державного боргу, систематизація поглядів науковців на різноманітні аспекти виникнення державного боргу, ефекти, які спричиняє державний борг в економіці – основа, що слугує підґрунтям наукових пошуків в сфері оптимізації покриття дефіциту державного бюджету.

Мета статті полягає у систематизації теоретичних аспектів державного боргу та кредиту в частині виокремлення особливостей макроекономічних ефектів.

Методи дослідження. Використано ряд загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, серед яких: узагальнення, систематизація, індукція, дедукція, абстрагування.

Результати даного дослідження. Дозволили визначити поняття державного боргу, що ґрунтується на вивченні особливостей кредитних відносин, у яких держава виступає у якості позичальника. Вдалось виокремити основні макроекономічні ефекти, які виникають від надмірного зростання боргу.

Застосування. Результати дослідження можуть бути використанні в якості теоретичного підґрунтя для подальших наукових доробок у даній проблематиці.

Висновки даного дослідження полягають в доведенні нерозривності поняття державного боргу із поняттям державного кредиту, при цьому ієрархія взаємозалежності понять має вигляд наступної послідовності: 1) диспропорції між дохідною та видатковою частинами; 2) дефіцит державного бюджету; 3) державний кредит; 4) державний борг. Встановлено ефекти, що має